

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5416202419
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5416202419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. F. nar. XX.XX.XXXX, s trvalým bydliskom X. XXX, t. č. bytom u matky, dieťa rodičov matky: U. D. rod. D. nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom X. XXX, t. č. Krízové centrum C., X. XXXX/XXX, F. W. a otca: F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., M. XXX, maloletá v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletej U. do jej osobnej starostlivosti a o určenie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 8P/42/2016-94 zo dňa 18. októbra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti otca platiť výživné na maloletú U. F., nar. XX.XX.XXXX m e n í tak, že otec F. F. j e p o v i n n ý platiť na výživu maloletej U. sumu vo výške 45 Eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, a to k rukám matky maloletej.

Ostatné výroky rozsudku súdu prvej inštancie z o s t á v a j ú n e d o t k n u t é .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou U. F. rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 6P/24/2015-119 zo dňa 10.09.2015. Maloletú U. F. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej mesačne sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa Zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto rozsudku povinný do budúcnosti platiť výživné, a to vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletej. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na § 55 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“) ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou zrušil, nakoľko zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Matka, ktorá mala problémy s neprimeraným požívaním alkoholu, nemala zabezpečené vhodné bývanie a bola dlhodobo nezamestnaná si našla prácu, ktorá nie je len krátkodobého charakteru, má stabilný príjem presahujúci 370 Eur mesačne v čistom, zabezpečila si bývanie v prenajatom byte. Kolízny opatrovník po vykonaní šetrenia konštatoval, že bytové podmienky matky sú vhodné na bývanie dieťaťa. Medzi matkou a maloletou je vytvorená pevná citová väzba. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie maloletú U. zveril do osobnej starostlivosti matky, nakoľko takéto rozhodnutie je v záujme maloletej.

Súčasne určil otcovi platiť výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške s poukazom na § 62 ZoR. Vykonaným dokazovaním nemal zistenú zmenu pomerov u otca oproti stavu, z ktorého vychádzali sudy pri predchádzajúcom rozhodovaní o jeho vyživovacej povinnosti. Otec je prakticky bezdomovec, nemá zabezpečené stále bývanie, nie je zamestnaný ani evidovaný na úrade práce. Nebolo zistené, že by vlastnil majetok väčšej hodnoty. Na základe takejto sociálnej situácie mu nebolo možné určiť výživné vo vyššom rozsahu ako upravuje § 62 ods. 3 ZoR, t.j. v minimálnej zákonnej výške. Styk otca s maloletou súd prvej inštancie neupravoval, nakoľko otec o maloletú neprejavuje ani formálny záujem a výživné v minimálnej výške neplatí. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

3. V zákonom stanovenej lehote proti tomuto rozsudku do výroku o povinnosti otca platiť výživné podala odvolanie matka maloletej. Žiadala, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a rozhodol sám o výške výživného, eventuálne vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie. Matka namietala súdom určenú výšku výživného, nakoľko povinnosťou otca, pokiaľ sa nepodieľa na osobnej starostlivosti o maloletú, je platiť výživné vo výške, ktorá zohľadňuje potreby maloletej. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že otec nikde nepracuje, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, čiže je dobrovoľne nezamestnaný a vlastným pričinením nemá žiaden príjem. Tento jeho nezodpovedný prístup nemôže byť zohľadnený v neprospech maloletej. Otec maloletej nemá zdravotné problémy, ktoré by mu bránili vo výkone práce. Uviedla, že je schopný si zabezpečiť finančne prostriedky rôznymi brigádami. Poukázala na to, že jej mesačný čistý príjem dosahuje výšku okolo 375 Eur. Výdavky predstavuje nájomné, náklady na elektrickú energiu v sume 235 Eur, úhrada internátu pre maloletú vo výške 10 Eur mesačne a stravy v dennej výške 2,63 Eur. K ďalším výdavkom patrí strava v rodinnom prostredí, školské potreby, ošatenie.

4. Detský domov v Istebnom, v ktorom sa nachádzala maloletá pred rozhodnutím o zrušení ústavnej starostlivosti vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa mu javí potrebné zabezpečiť maloletej po návrate k matke bezpečné prostredie, a to aj v zmysle finančnej stability. Vyjadril súhlas s odvolaním matky. Detský domov písomným podaním zo dňa 18.01.2017 odvolaciemu súdu oznámil, že matka s maloletou dcérou aktuálne býva v Krízovom centre Čakanka, SNP 4489/155, Považská Bystrica, kde jej možno zasielať poštu v súvislosti s predmetným odvolacím konaním.

5. Okresná prokuratúra Dolný Kubín vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedla, že rozsudok považuje za správny a zákonný, vydaný na podklade dostatočne preukázaného skutkového stavu, ako aj v záujme maloletej. Námietky matky možno z ľudského hľadiska chápať a hodnotiť ako opodstatnené, avšak je nutné prihliadať na reálne možnosti otca maloletej platiť mesačné výživné.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nemá nové dôkazy a návrhy na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

7. Krajský súd Žilina ako súd odvolací podľa § 34 CSP (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa (§ 385 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu ust. § 65, § 66 a § 67 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

8. Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci týkajúci sa vyživovacej povinnosti otca, avšak následne vec nesprávne právne posúdil. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že zistený skutkový stav odôvodňuje určenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej vo väčšom rozsahu, než bolo stanovené súdom prvej inštancie.

9. V čase posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti otca, a to rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 6P/24/2015-119 zo dňa 10.09.2015 bola otcovi maloletej uložená povinnosť platiť výživné vo výške minimálneho výživného určeného zákonom. V rovnakom rozsahu bola určená vyživovacia povinnosť aj matke maloletej. Nad maloletou bola opätovne nariadená ústavná starostlivosť.

10. V čase rozhodovania v súdnej veci mal okresný súd preukázané, že matka maloletej je zamestnaná, jej príjem dosahuje cca 375 Eur. Zároveň má však výdavky v súvislosti s úhradou nákladov na bývanie,

ktoré zabezpečuje nielen seba, ale aj maloletej. Rovnako sa jej zvýšili výdavky s úhradou nákladov na zabezpečenie bežných potrieb maloletej. Na strane maloletej oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, kedy bola nariadená ústavná starostlivosť rovnako došlo k zmene pomerov. Táto začne navštevovať internátnu školu vzhľadom na pracovný čas matky, ktorá vykonávala zamestnanie aj na nočné zmeny. Tým došlo k zvýšeniu výdavkov na potreby maloletej najmä v súvislosti so zabezpečením internátneho bývania a stravy v tomto zariadení.

11. Na strane otca konštatoval odvolací súd nezmenený stav oproti poslednému rozhodovaniu o jeho vyživovacej povinnosti. V tomto prípade možno prisvedčiť matke, že zistenia týkajúce sa osobných a majetkových pomerov otca poukazujú na to, že otec si situáciu, v ktorej sa nachádza zapríčinil sám, t.j. bez dôležitého dôvodu sa vzdal výhodnejšieho zárobku, resp. zamestnania. Vychádzajúc z týchto zistení odvolací súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca prihliadal na to, že nariadením vlády SR č. 280/2016 Z. z. bola určená výška minimálnej mzdy na rok 2017 sumou 435 Eur. Pokiaľ by otec pracoval, výška jeho minimálnej hrubej mzdy by dosahovala túto sumu, z ktorej podľa názoru odvolacieho súdu je schopný platiť výživné 45 Eur, čo je oproti poslednému rozhodnutiu o jeho vyživovacej povinnosti nárast o cca 2/3-iny oproti predchádzajúcemu určaniu jeho vyživovacej povinnosti. Odvolací súd pritom prihliadal na aktuálne pomery maloletej, ktoré sa podstatne od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti otca zmenili a tieto mali samozrejme vplyv aj na pomery a povinnosti matky v súvislosti s plnením jej vyživovacej povinnosti. Na základe týchto skutočností preto rozhodol o zmene vyživovacej povinnosti otca, ktorú určil sumou 45 Eur mesačne, čím došlo k zmene rozsudku súdu prvej inštancie.

12. Ostatných výrokov, ktoré odvolaním neboli dotknuté sa odvolací súd nedotýkal.

13. O trovách odvolacieho konania nerozhodoval osobitným výrokom, nakoľko účastníkom konania zo zákona nevzniká právo na náhradu trov konania (§ 52 CMP).

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.